

(๒๒)

คำสั่งศาลรัฐธรรมนูญ

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์

ศาลรัฐธรรมนูญ

คำสั่งที่ ๓๘/๒๕๖๑

เรื่องพิจารณาที่ ค. ๒๕/๒๕๖๑

วันที่ ๓๐ พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๕๖๑

เรื่อง สิบบเอก ประพนธ์ ร่ำรวยธรรม (ผู้ร้อง) ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓

ข้อเท็จจริงตามคำร้อง คำร้องเพิ่มเติม และเอกสารประกอบคำร้องสรุปได้ว่า สิบบเอก ประพนธ์ ร่ำรวยธรรม (ผู้ร้อง) กล่าวอ้างว่าตนถูกละเมิดสิทธิและเสรีภาพตามที่รัฐธรรมนูญคุ้มครองไว้ อันสืบเนื่องมาจากผู้ร้องได้มีหนังสือลงวันที่ ๑๒ กันยายน ๒๕๖๐ ถึงสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ขอข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับรายงานการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๔๘/๒๕๖๐ เมื่อวันที่พฤหัสบดีที่ ๑๐ สิงหาคม ๒๕๖๐ เรื่อง ให้ความเห็นชอบผู้ดำรงตำแหน่งอัยการสูงสุด โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นการตรวจสอบประวัติความประพฤติทางจริยธรรมของผู้ดำรงตำแหน่งอัยการสูงสุด ว่าตรงกับคำตัดสินของคณะกรรมการอัยการหรือไม่ และขอให้รับรองความถูกต้องเพื่อนำไปใช้ในการดำเนินคดีที่ศาลปกครอง โดยสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภามีหนังสือ ที่ สว (สนช) ๐๐๐๓/๕๘๕๑ ลงวันที่ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๖๐ แจ้งผู้ร้องว่าข้อมูลข่าวสารตามคำขอในส่วนที่เป็นการประชุมลับและมีการออกเสียงลงคะแนนเป็นการลับไม่สามารถเปิดเผยให้ผู้ร้องทราบได้ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๒๐ วรรคห้า และพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ มาตรา ๑๕ (๖) ต่อมาผู้ร้องได้ยื่นอุทธรณ์คำสั่งไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสารดังกล่าวต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร และคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดิน และ

- ๒ -

การบังคับใช้กฎหมาย มีหนังสือที่ นร ๐๑๐๘/๑๕๔๑ ลงวันที่ ๕ เมษายน ๒๕๖๑ แจ้งผู้ร้องว่า คณะกรรมการ ฯ มีคำวินิจฉัยที่ สค ๗๗/๒๕๖๑ ว่า ข้อมูลข่าวสารตามที่ผู้ร้องอุทธรณ์คือรายงานการประชุมสถานีวิทยุแห่งชาติ ครั้งที่ ๔๘/๒๕๖๐ เมื่อวันที่ ๑๐ สิงหาคม ๒๕๖๐ เป็นการประชุมลับและมีการออกเสียงลงคะแนนเป็นการลับ ต้องห้ามมิให้เปิดเผยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๒๐ วรรคห้า ประกอบวรรคสี่ คณะกรรมการ ฯ ไม่มีอำนาจที่จะวินิจฉัยให้ขัดหรือแย้งกับ บทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญได้ จึงวินิจฉัยให้ยกอุทธรณ์ และหากผู้ร้องไม่เห็นด้วยกับคำวินิจฉัยสามารถที่จะใช้สิทธิทางศาลปกครองต่อไปได้ ซึ่งผู้ร้องได้เคยยื่นเรื่องร้องเรียนกรณีดังกล่าวต่อผู้ตรวจการแผ่นดินเพื่อให้ตรวจสอบมติการประชุมสถานีวิทยุแห่งชาติมาแล้ว นอกจากนี้ ผู้ร้องยังกล่าวอ้างว่า ได้รับความเดือดร้อนจากการที่การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยได้มีหนังสือ ลับ ที่ กฟผ. ๕๓๑๑๓๖/๕๓๘๐๒ (๑๔๘๕) ลงวันที่ ๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ จัดส่งสำเนาเอกสารการต่ออายุสัญญาเช่าและยืนยันราคาค่าเช่ารถยนต์ ลงวันที่ ๒ มิถุนายน ๒๕๕๕ ที่ไม่ตรงกับความเป็นจริงให้แก่ผู้ร้อง และกรณีที่ผู้ร้องได้ร้องเรียนการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานอัยการว่าปฏิบัติหน้าที่หรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบต่อคณะกรรมการอัยการ แต่ยังไม่ได้รับการแจ้งผลการพิจารณา โดยมีอัยการสูงสุดเป็นประธานคณะกรรมการอัยการซึ่งมิได้ให้การเป็นพยานแต่อย่างใด และประวัติของอัยการสูงสุดยังไม่ตรงกับความเป็นจริง ผู้ร้องจึงยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ เพื่อขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัย ดังนี้

(๑) รัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๒๐ วรรคสอง และวรรคห้า ประกอบวรรคสี่ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๗ และมาตรา ๒๑๓ หรือไม่

(๒) มีคำสั่งให้ศาลปกครองนำคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญไปเพิกถอนคำวินิจฉัย คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาตั้งคม การบริหารราชการแผ่นดิน และการบังคับใช้กฎหมาย ที่ สค ๗๗/๒๕๖๑ ตามหนังสือ ที่ นร ๐๑๐๘/๑๕๔๑ ลงวันที่ ๕ เมษายน ๒๕๖๑

(๓) มีคำสั่งให้ผู้ตรวจการแผ่นดินรับเรื่องของผู้ร้องไว้วินิจฉัยภายหลังที่ศาลรัฐธรรมนูญ มีคำวินิจฉัยว่ารัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๒๐ วรรคห้า ประกอบวรรคสี่ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๗ และมาตรา ๒๑๓

(๔) สอบพยานยืนยันประวัติของอัยการสูงสุด

(๕) พิจารณาความเดือดร้อนกรณีที่ผู้ร้องได้ร้องเรียนพนักงานอัยการต่อคณะกรรมการอัยการ แต่ยังไม่ได้รับการแจ้งผลการพิจารณา

(๖) ขอให้ดำเนินการตรวจสอบประวัติทางทะเบียนราษฎรของอัยการสูงสุด

(๗) ขอให้ดำเนินการตรวจสอบสูติบัตรของอัยการสูงสุด

(๘) ขอให้ชะลอการวินิจฉัยคดีไว้จนกว่าผู้ร้องจะได้รับหนังสือคัดค้านจากพนักงานอัยการคดีปกครองผู้รับมอบอำนาจของผู้ถูกฟ้องคดีเพื่อที่ผู้ร้องจะนำส่งศาลรัฐธรรมนูญประกอบการพิจารณา

ประเด็นที่ศาลรัฐธรรมนูญต้องพิจารณาเบื้องต้นมีว่า คำร้องของผู้ร้องต้องด้วยรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ ที่ศาลรัฐธรรมนูญจะรับไว้พิจารณาวินิจฉัย หรือไม่

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๒๑๓ บัญญัติว่า “บุคคลซึ่งถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพที่รัฐธรรมนูญคุ้มครองไว้มีสิทธิยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อมีคำวินิจฉัยว่าการกระทำนั้นขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ” และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๖ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “บุคคลซึ่งถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพโดยตรงและได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหาย หรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้อันเนื่องจากการถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพนั้น ย่อมมีสิทธิยื่นคำร้องขอให้ศาลพิจารณาวินิจฉัยคดีตามมาตรา ๙ (๑) ได้ โดยจะต้องยื่นคำร้องต่อผู้ตรวจการแผ่นดินเสียก่อน ภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่รู้หรือควรรู้ถึงการถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพดังกล่าว เว้นแต่การละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพนั้นยังคงมีอยู่ก็ให้ยื่นคำร้องได้ทราบที่การละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพนั้นยังคงมีอยู่ และให้นำความในมาตรา ๔๘ วรรคหนึ่งและวรรคสอง มาใช้บังคับด้วยโดยอนุโลม โดยต้องยื่นคำร้องต่อศาลภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ได้รับความเห็นของผู้ตรวจการแผ่นดิน หรือวันที่พ้นกำหนดเวลาที่ผู้ตรวจการแผ่นดินไม่ยื่นคำร้องต่อศาลตามมาตรา ๔๘ วรรคสอง” วรรคสอง บัญญัติว่า “ภายใต้บังคับมาตรา ๔๒ การยื่นคำร้องตามวรรคหนึ่ง ต้องระบุการกระทำที่อ้างว่าเป็นการละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพของตนโดยตรงให้ชัดเจนว่าเป็นการกระทำใดและละเมิดต่อสิทธิหรือเสรีภาพของตนอย่างไร” และวรรคสาม บัญญัติว่า “ในกรณีที่ศาลเห็นว่าคำร้องตามวรรคหนึ่งไม่เป็นสาระอันควรได้รับการวินิจฉัย ศาลจะไม่รับคำร้องดังกล่าวไว้พิจารณาก็ได้ และ

- ๔ -

ถ้าศาลเห็นว่าเป็นกรณีต้องห้ามตามมาตรา ๔๗ ให้ศาลสั่งไม่รับคำร้องไว้พิจารณา” มาตรา ๔๗ บัญญัติว่า “การใช้สิทธิยื่นคำร้องตามมาตรา ๔๖ ต้องเป็นการกระทำที่เป็นการละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพ อันเกิดจากการกระทำของหน่วยงานของรัฐ เจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือหน่วยงานซึ่งใช้อำนาจรัฐและ ต้องมิใช่เป็นกรณีอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้ ... (๒) รัฐธรรมนูญหรือกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญ ได้กำหนดกระบวนการร้องหรือผู้มีสิทธิขอให้ศาลพิจารณาวินิจฉัยไว้เป็นการเฉพาะแล้ว” และ มาตรา ๔๘ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “ภายใต้บังคับมาตรา ๔๗ ผู้ใดถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพ ที่รัฐธรรมนูญคุ้มครองไว้ ถ้าผู้นั้นเห็นว่าการละเมิดนั้นเป็นผลจากบทบัญญัติแห่งกฎหมายขัดหรือแย้ง ต่อรัฐธรรมนูญ ให้ยื่นคำร้องต่อผู้ตรวจการแผ่นดิน และให้ผู้ตรวจการแผ่นดินพิจารณายื่นคำร้อง ต่อศาลพร้อมด้วยความเห็นภายในหกสิบวันนับแต่วันที่รับคำร้องจากผู้ร้อง โดยให้ผู้ตรวจการแผ่นดิน แจ้งผลการพิจารณาให้ผู้ร้องทราบภายในสิบวันนับแต่วันที่ครบกำหนดเวลาดังกล่าว”

พิจารณาแล้วเห็นว่า ข้อเท็จจริงตามคำร้อง คำร้องเพิ่มเติม และเอกสารประกอบคำร้อง เป็นกรณีที่ผู้ร้องกล่าวอ้างว่าคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหาร ราชการแผ่นดิน และการบังคับใช้กฎหมาย ได้มีคำวินิจฉัยที่ สค ๗๗/๒๕๖๑ ยกอุทธรณ์ของผู้ร้อง โดยเห็นว่าข้อมูลข่าวสารตามที่ผู้ร้องอุทธรณ์ คือรายงานการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๔๘/๒๕๖๐ เมื่อวันที่พฤหัสบดีที่ ๑๐ สิงหาคม ๒๕๖๐ ซึ่งเป็นการประชุมลับและมีการออกเสียง ลงคะแนนเป็นการลับเป็นข้อมูลข่าวสารที่ต้องห้ามมิให้เปิดเผยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๒๐ วรรคห้า ประกอบวรรคสี่ ผู้ร้องจึงขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยว่า รัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๒๐ วรรคสอง และวรรคห้าประกอบวรรคสี่ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๗ และ มาตรา ๒๑๓ ซึ่งการยื่นคำร้องตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ นั้น ต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๖ ถึงมาตรา ๔๘ เมื่อข้อเท็จจริงตามคำร้องปรากฏว่า มิใช่กรณีที่ผู้ร้องได้ถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพที่รัฐธรรมนูญคุ้มครองไว้โดยเป็นผลมาจากบทบัญญัติแห่งกฎหมายขัดหรือแย้ง ต่อรัฐธรรมนูญ จึงไม่ต้องด้วยมาตรา ๔๘ และการที่ผู้ร้องประสงค์จะขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณา วินิจฉัยว่าคำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการ แผ่นดิน และการบังคับใช้กฎหมายที่ สค ๗๗/๒๕๖๑ ซึ่งเป็นคำสั่งทางปกครองขัดหรือแย้ง

- ๕ -

ต่อรัฐธรรมนูญนั้น ก็เป็นกรณีที่รัฐธรรมนูญได้กำหนดกระบวนการร้องหรือ ผู้มีสิทธิขอให้ศาลพิจารณาวินิจฉัยไว้เป็นการเฉพาะแล้ว จึงเป็นกรณีที่ไม้อาจใช้สิทธิยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญได้ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๗ (๒)

สำหรับกรณีที่ผู้ร้องกล่าวอ้างว่าได้รับความเดือดร้อนจากการที่การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย ได้มีหนังสือ ลับ ที่ กฟผ. ๕๓๑๑๓๖/๕๓๘๐๒ (๑๔๘๕) ลงวันที่ ๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ จัดส่งสำเนาเอกสารการต่ออายุสัญญาเช่าและยืนยันราคาค่าเช่ารถยนต์ ลงวันที่ ๒ มิถุนายน ๒๕๕๘ ให้แก่ผู้ร้อง และประวัติของอัยการสูงสุดยังไม่ตรงกับความเป็นจริงนั้น เห็นว่า เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่าผู้ร้องมิได้เป็นผู้ถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพที่รัฐธรรมนูญคุ้มครองไว้โดยตรงและได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหาย หรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้อันเนื่องจากการถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพนั้น จึงเป็นกรณีที่ไม้อาจใช้สิทธิยื่นคำร้องได้ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๖

ส่วนกรณีที่ผู้ร้องได้ร้องเรียนการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานอัยการว่าปฏิบัติหน้าที่หรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบต่อคณะกรรมการอัยการ แต่ยังไม่ได้รับการแจ้งผลการพิจารณา และอัยการสูงสุดซึ่งเป็นประธานคณะกรรมการอัยการก็มีได้ให้การเป็นพยานนั้น เห็นว่า เมื่อข้อเท็จจริงกรณีนี้เป็นกรณีที่รัฐธรรมนูญได้กำหนดกระบวนการร้องหรือผู้มีสิทธิขอให้ศาลพิจารณาวินิจฉัยไว้เป็นการเฉพาะแล้ว จึงเป็นกรณีที่ไม้อาจใช้สิทธิยื่นคำร้องได้ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๗ (๒)

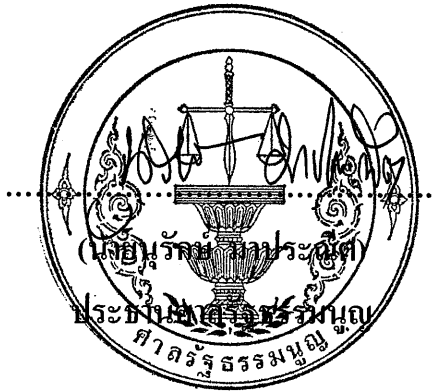
สำหรับกรณีที่ผู้ร้องกล่าวอ้างมาในคำร้องเพิ่มเติมและเอกสารประกอบ ล้วนเป็นข้อเท็จจริงเพิ่มเติมที่ไม่ปรากฏว่าผู้ร้องเป็นผู้ถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพที่รัฐธรรมนูญคุ้มครองไว้โดยตรงและได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหาย หรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้อันเนื่องจากการถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพนั้น นอกจากนี้ การที่ผู้ร้องได้ยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญหลายครั้ง โดยมีมูลคดีมาจากการที่ผู้ร้องต้องการตรวจสอบบุคคลผู้ดำรงตำแหน่งอัยการสูงสุดด้วยเหตุส่วนตัว ซึ่งศาลรัฐธรรมนูญได้มีคำสั่งไม่รับไว้พิจารณาวินิจฉัยทุกคำร้อง เนื่องจากไม่ต้องด้วยรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ คำร้องของผู้ร้องที่ยื่นต่อศาลรัฐธรรมนูญโดยอาศัยมูลคดีดังกล่าวจึงไม่เป็นสาระอันควรได้รับ

- ๖ -

การวินิจฉัยตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๖ วรรคสาม ผู้ร้องจึงไม่อาจยื่นคำร้องตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ ได้

อาศัยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงมีคำสั่งไม่รับคำร้องไว้พิจารณาวินิจฉัย และเมื่อมีคำสั่งไม่รับคำร้องไว้พิจารณาวินิจฉัยแล้ว คำขออื่นย่อมเป็นอันตกไป

- ๓ -

(คำสั่งที่ ๓๘/๒๕๖๑)

(นายจรูญ ภัคดีชนากุล)

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายซัช ชลวร)

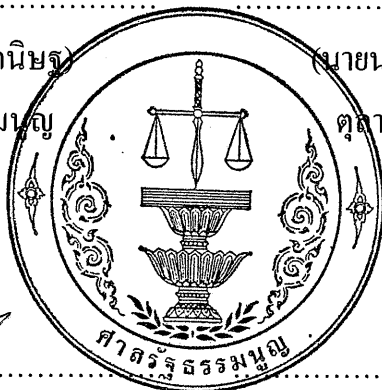
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายทวีเกียรติ มีนะกนิษฐ)

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายนครินทร์ เมฆไตรรัตน์)

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายบุญส่ง กุลบุปผา)

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายปัญญา อุดชาชน)

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายวรวิทย์ กังศศิเทียม)

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายอุดมศักดิ์ นิติมন্ত্রী)

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ